

Juli Zeh: Tišina je hrup

Poleti 2001 se je Juli z nahrbtnikom, psom Othello in mobijem napotila v Bosno in Hercegovino. Juli Zeh pa se je v Bosno napotila tudi z vprašanjem, ki ni zaposlovalo le njo, temveč tudi številne ljudi po svetu: Kdo je začel vojno v Bosni in zakaj? Ob tem pa njeno pisanje vodijo tudi naslednja vprašanja: Kje rastejo melone? Kako zelena je Neretva? Zakaj je bila tukaj vojna? Kdo sovraži koga in v kolikšno je to sovraštvo? Njen potopis, ki je napisan jezikovno bogato in izredno zgoščeno, ne skriva simpatij do ljudi in dežele, ki jo prevzame s svojimi številnimi lepotami in naravnimi znamenitostmi.

Geoff Dyer: Joga za ljudi, ki se jim je ne da početi

To je duhovita in pronicljiva prvoosebna, nekronološka in tudi sicer precej razvezana potopisna priprava o avtorju oziroma njegovem alter egu na nenehnem begu z ene eksotične lokacije na drugo (iz Amsterdama v Kambodžo, iz Rima v Indonezijo, iz New Orleansa v Libijo, iz Detroita v Ko Pha-Ngan). Pisatelj nas s svojo inteligentno, razgledano, a tudi samoironično in razorožujoče odkrito držo popelje po daljnih in bližnjih prostranstvih doma in sveta, kjer ga obhajajo občutki vznesene vznemirjenosti, čudenja, pa tudi dolgočasnosti in otopenosti.

Ann Ambrecht: Ožine

Avtorica se je podala v osamljeno vas na jugovzhodu Nepala, kjer je živela leto in pol. Sprva je nameravala proučevati zgolj lastniški odnos vaščanov do zemlje, na kateri živijo, a skozi vse tesnejšo povezanost s tamkajšnjimi ljudmi je ugotovila, da sama ni prav nič manj opazovana kot »drugi«. Vaščani so jo začeli sprejemati medse in sčasoma je doumela globlji pomen besed, ki so zaradi prepletenosti s kulturo neprevedljive. Ob vrnitvi domov je avtorica ugotovila, da je izkušnja življenja in odnosov v nepalski vasi spremenila njen dotedanji pogled na življenje, vključno z njenim zakonom.

Davor Bračko: Bračkovi na potovanju

Petletna Maša, desetletna Sara in njuna starša Sabrina in Davor, so zapustili varno zavetje doma, službe in šole ter se za leto dni podali v odkrivanje neznanega sveta. Dva velika nahrbtnika so napolnili z vsem, kar potrebuje štiričlanska družina v enem letu, in odleteli v Azijo. Potovali so prepuščeni usodi, ki jih je 374 dni vodila po šestnajstih državah okrog sveta. Pustolovščina brez potovalnega načrta, brez obveznosti, brez sponzorjev, le družina na poti spoznavanja sveta in sebe.

Ryszard Kapuscinski: Potovanja s Herodotom

Potovanja s Herodotom pripoveduje reporter v zrelih letih, ki presoja svojo življenjsko pot in poslanstvo skozi perspektivo zgodovinarja Herodota. Znameniti Grk je imel nekaj bistvenih lastnosti dobrega novinarja: poleg predanosti svojemu poslanstvu so bile njegove značilne lastnosti odprtost, vedrost, komunikativnost ter neusahljiva radovednost in vedoželjnost. Glavna lastnost, s katero je Herodot prerasel svoj čas in sega v našega, pa je občutek za drugega, spoštovanje in sprejemanje drugačnosti pripadnikov tuje kultur in predstavnikov drugih svetov.

Christopher Marrill: Ostali bodo samo žebli

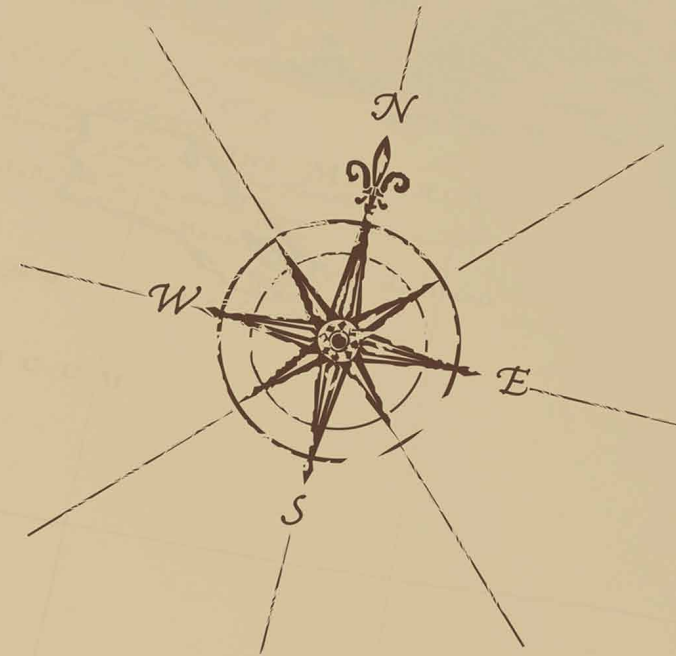
Potopis, ki opisuje Slovenijo in je do Slovenije in Slovencev zelo nepri-zanesljiv. V njem najdemo veliko znanih oseb iz svojega vsakdana in vrsto navadkov iz književnosti, s katerimi pisatelj podpira svoje razmišljanje. Knjiga, ki bo Slovence dodobra posvarila, kako jih vidijo tujci.

Tatjana Gromača: Bele vrane

Pred bralcem je nova Istra, v kateri ni množičnega turizma in vsem znane prepolne obale, ampak množica privlačnih samotnih stranskih poti. Avtorica opisuje spregledane posebnosti, recimo na kavarnico v stranski ulici, v kateri streže sam lastnik, nekdanji boksarski prvak Mate Parlov, ali na družabne rituale priseljencev z različnih koncev Balkana.

Jan Morris: Trst in kaj pomeni nikjer

Mesto v zalivu, mesto pod hribom, mesto, ki je in ga ni. Trst, ki ga Slovenci pogosto občutimo kot fantomsko bolečino in poznamo predvsem kot nakupovalno središče. Jan Morris nam Trst kaže od daleč in popolnoma od blizu, skozi zgodovinski in skozi intimni spomin, kot evropsko in svojo osebno metaforo: kot mesto, ki je podoba življenja z upanji in razočaranji in spomini, predvsem pa doživljanja časa, ki mineva, in življenja, ki se izteka. Trst, mesto protislovij, je za Jan Morris »še vedno enklava sui generis, kjer se mešajo Latinci, Slovani in Tevtoni, kamor se lahko umaknejo umetniki, faliranci, odpadniki, izgnanci in emigrantski vzdrževanci in kjer so z nekaj sreče lahko celo zadovoljni«.

Potopisni romani

Oddelek za odrasle
Knjižnica Mirana Jarca Novo mesto

Novo mesto, marec 2013

Dušan Jelinčič: Kam gre veter, ko ne piha

Kam gre veter, ko ne piha je pripoved o plezanju na himalajske osemtisočake, o vsem, kar stoji med in v isti sapi omogoča eno samo pot od baze do baze in skozi baze do vrha, pot, ki ni nič manj metafora življenja samega. Alpinizem je hvaležna dejavnost za tistega, ki se nahaja na razpotju. Pri njem ni potrebno iskati metafor, ker že sam predstavlja metaforo: samo s trdno voljo, odgovornim pristopom in nečloveškim naporom se prebiješ vse višje in višje – v tem primeru čisto fizično višje, brez prispevob.

Evald Flisar: Potovanje predaleč

Potovanje predaleč, v katerem se avtor, ponovno odpravi v Indijo, da bi ob svojem učitelju Jognanandi opravil nedokončano delo, je knjiga o dobro znanem Flisarjevem junaku: evropskem nemirnežu, popotniku in bogois-katelju; ubežniku iz sveta plitvih gotovosti in ustoličenih zmot; izobražencu, ki ostaja samemu sebi največja skrivnost.

Levstik: Popotovanje od Litije do Čateža

Literarni potopis v prvem delu popisuje kratko pot, ki jo je Levstik s prijateljem prehodil od Litije prek dolenskih gozdov in vinogradov do Čateža. Govori o ljudeh, ki sta jih srečala na poti, in razmišlja o gospodarskih, družbenih in kulturnih razmerah.

Zvone Šeruga: Drugačne zvezde – z motorjem okoli sveta

Knjiga beleži potovanja od leta 1983 do 1990. Avtor, ki s partnerko potuje po petih celinah sveta, potovanje dojema kot izkušnjo dveh ljudi, ki še iščeta svoj smisel, drug drugega in sebe. Potopis opisuje poti, po katerih sta hodila, hkrati pa je tudi osebna izpoved.

Mare Cestnik: Motnje v raju

Zbirka dvajsetih popotnih pripovedi prinaša razgibana, slogovno izbrušena poročila o soočenjih in prijateljevanjih s tako otoško vabljivimi deželami, kot so na primer Cookovi otoki, Filipini ali Sri Lanka, vendar tudi s tako rekoč bolj navadnimi, kot so ZDA, Češka ali države bivše Jugoslavije.

Gregor Fodransperg Fedr: Kolo, severovzhod

V knjigi z živopisnimi fotografijami se v šestih etapah pred nami razgrnejo številne zabavne štorije pa tudi neprijetne preizkušnje dveh popotnikov. Z njima se tako prebijamo po vročem poletnem asfaltu, preganjamo trume komarjev, hladimo izmučene mišice, spoznavamo nove ljudi, krpamo zračnice, popravljamo okvare in zraven mimogrede načrtujemo še svoja potovanja. Zakaj sploh potujemo? Da vidimo, doživimo in začitimo svet nekoliko drugače.

Jian Ma: Rdeči prah

Ma Jian avtobiografsko opisuje svoje triletno popotovanje po Kitajski, na katerega se je odpravil, ko je prišel v nemilost pri oblasti in mu je grozil zapor zaradi »duhovnega onesnaževanja«, hkrati doživel razočaranje v ljubezni in izgubil vero vase. Prične iskanje izgubljene identitete moža, ljubimca, očeta, umetnika, budista in Kitajca, in se po celotnem krogu potovanja kot duhovnega romanja v Tibet vrne na izhodišče.

Michael Palin: V 80 dneh okoli sveta

Avtor obnavlja znamenito potovanje, ki ga je v istoimenski knjigi opisal Jules Verne. Vendar je potovanje okoli sveta sto let kasneje pravzaprav bolj zapleteno. Svet je namreč prilagojen potovanju z letali in težko je najti ladje, ki bi prevažale potnike, zato se Palin in njegovi spremljevalci velikokrat zatečejo na ladje, ki gostom niso prilagojene. Duhoviti opisi krajev in určkanja se pomešajo v zabavno branje o dandanes zelo posebnem načinu potovanja.

Miran Tepeš: Z vetrom

Gre za potopis o potovanju z jadrnico okoli sveta, ki ga je izvedel v več etapah med letoma 2006 in 2008 in na katerem je z 12-metrsko jadrnico preplul 26.541 navtičnih milj. Na svoji poti okoli sveta je avtor spoznal zanimive dežele in ljudi. 300 dni je jadrnal v družbi prijateljev, včasih tudi sam. Od tega je 192 dni prejadral, 77 dni je preživel na otokih, v zalivih in različnih pristaniščih, 17 dni na letalih in letališčih, 14 dni pa je porabil za vzdrževanje in popravila jadrnice Skokice.

Alexander Frate: Na lovu za monsunom

Ko pride monsun, vsi bežijo. Narobe. Nikdar ni svet lepši kot tik pred katastrofo. Na lovu za monsunom, »sodobno romanje po Indiji«, prepleta zgodovino, etnografijo in osebno izkušnjo v enkratnem portret indijske podceline. Alexander Frater se premika tako kot deževje in opazuje ljudi na preizkušnji. Polja poplavlja, ceste odplavlja, promet izgine, voda zastaja, le birokracija ostaja, kakršna je bila. Zelo malo popotnikov je pripravljeno na take preizkušnje, vendar se v težkih razmerah razkriva posebna lepota bivanja in potovanja.

Redmond O'Hanlon: V osrčje Bornea

Redmond, depresiven po pisanju doktorata o Charlesu Darwinu, in njegov prijatelj pesnik se odločita, da se bosta s čolnom podala v osrčje Bornea. Na letališču se, da bi se zavarovala pred vsemi stiki z okolico, saj je vsak zelo nevaren, pojavita s kupi odvečne prtljage, po Borneu pa je treba potovati s kanujem, česar nista ravno vajena. Dodatno preizkušnjo predstavljajo srečanja z domorodci in njihovimi običaji.

Olga Paušič: Z nahrbtnikom, s kamero in peresom po svetu

Avtorica podoživi popotovanja po enaindvajsetih deželah sveta. Gre pravzaprav za zbirko potopisnih člankov, osebnoizpovednih popotniških pripovedi in dnevniških zapisov s potovanj, ki nam pričarajo zelo raznolike dežele sveta od Južne in Srednje Amerike, preko Osrednje Azije vse do Kitajske in Maroka. Knjiga s svojo osebno noto, zanimivo izpovednostjo in poljudnim slogom z lahkoto pritegne bralca, ne da bi ga obremenjevala s kopico strokovnih razlag.

Alma Karlin: Urok južnega morja

Alma se je po prvi svetovni vojni podala na študijsko potovanje okoli sveta, na katerem je preučevala tuje dežele, tamkajšnje prebivalce in njihove navade, običaje, verovanja, rastlinstvo in živalstvo. Urok je nadaljevanje knjige Samotno potovanje in nas ponese v južni del Tihega oceana, v Singapur, Malezijo, Tajsko, majnmar, Indijo, preko Rdečega morja, skozi Sueški prekop, v Benetke in domov.

Brian Thacker: Coach surfing - od kavča do kavča okoli sveta

Ena od možnosti avanturističnega raziskovanja sveta je Couch Surfing – kavčanje ali prenočevanje pri neznancih, ki ti prek spletnega omrežja za prenočitev ponudijo svoj kavč, morda še kavo in seveda lokalno obarvano raziskovanje dežele. Avtor pričujočega potopisa, avstralski avanturist, se je odločil na ta način prepotovati svet od Južne Amerike čez Kanado, Islandijo ter prek Evrope v Afriko, Indijo in do Filipinov. In če sami nimate poguma, da bi se lotili kavčanja, potem vzemite v roke vsaj ta potopis.

Uroš Ravbar: Študent na poti okoli sveta

Avtor se v knjigi srečuje s svetom, polnim presenetljivih drugačnosti. Na poti se srečuje z ljudmi, ki po vedenju sodijo v davnino, in z njimi doživi preprosto spoštovanje vsega njihovega. Hkrati pa se sreča tudi z drvečo množico sodobnega sveta, ki ga utesnjuje.

Staša Lepej Bašel: Camino - moja samotna pot

Ko se romar odpravi na pot z imenom Camino, ga čaka približno mesec dni telesnih naporov in bolečin, pa tudi čedalje jasnejših misli in premaganega strahu. Takšne izkušnje je razbrati iz pričevanj ljudi, ki so doslej prehodili slovito romarsko pot med Francijo in Španijo s ciljem v Santiagu de Compostela.

Matjaž Trontelj: Belo jajce na Tibetu

Avtor nas humorno, doživljajsko bogato in brez ovinkarjenja popelje po Tibetu, kjer je spoznal, kako je surovi vsakdan prežet z duhovnostjo, izkusil življenje pri domačinih v vaseh in pri menihih v samostanih.

Anunciada Fernandez De Cordova: Letijo dnevi

Knjiga domiselno združuje najprivlačnejše značilnosti potopisa in spominov. Avtorica svoje številne poti opisuje razmišljujoče, hkrati pa subjektivno in doživeto kot življenjsko izkušnjo. Opisuje glasbo z ulic New Yorka in Brazilije, puste južnoameriške in kantabrijske obale, nadležnost aseptičnih potovanj v letalih, poezijo in slikarstvo sodobnih avtorjev, koticke Berlina, Luksemburga, Maroka, Malte, Gruzije, Sirije, Buenos Airesa, Toskane, Montevidea, Casablance, Kenije in tudi Slovenije, kjer trenutno živi.

Osip Emilevič Mandelštam: Potovanje v Armenijo

Mandelštama, dotlej zapriženega Moskovčana, gani velikodušnost podeželanov, ki jih srečuje, in pretrese dežela, ki se ji pozna dediščina zgodnjega krščanstva. Nagle menjave prizorišč in sogovornikov ne zaustavljajo tenkočutnosti. Knjiga pa ni le eden redkih odsevojševilne polemike, temveč s svojo poetičnostjo tudi brezčasna pesnitev o večnem nasprotju med mestom in deželo.

Uroš Blažko: Pot v večno poletje

Potovanje v večno poletje je trajalo dvakrat po eno leto. Tri knjige Uroša Bračka opisujejo potovanje z motorjem okoli sveta. Tretja nas popelje na popotovanje skozi Iran, Pakistan, Indijo, dežele Indokine, Indonezijo in Avstralijo.